Malmö stad
Miljönämnden

Datum
24
Diarienummer
MNN-2024-1124995

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Yttrande över remiss från Region Skåne om aktualitetsprövning av Regionplan Skåne
STK-2024-656

Miljönämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Miljönämnden anser att planen skulle vinna tyngd av att uppdateras. Planen bör lägga större vikt på regionens roll i att minska växthusgasutsläpp, framförallt från mobilitetssektorn, och på hur regionen kan anpassas till ett förändrat klimat. Vidare ser miljönämnden förbättringspotential i aspekter som rör förnybar energi och ett säkrare energisystem, en sammanhängande regional utveckling av grönblåa korridorer samt en samordnad syn på att hantera stigande havsnivåer.

Nuvarande regionplan beskriver att det är av vikt att klimatanpassa bebyggelse. Miljönämnden anser dock att det saknas ett regionalt och mellankommunalt perspektiv på frågan. Behovet av att kunna fortsätta utveckla befintliga orter samt behovet av ett statligt ansvar i frågan bör särskilt framgå.

Yttrande

Regionplanen behöver aktualiseras för att vara relevant

Miljönämnden anser att Regionplanen behöver aktualiseras för att fungera som den är tänkt att fungera. Regionplanens syfte är enligt Region Skåne att vägleda den kommunala planeringen samt att redovisa regionala och mellankommunala perspektiv i relation till kommunernas översiktsplanering. Om regionplanen ska ha en funktion i kommunernas arbete behöver planens syfte skärpas och planen utformas med det som utgångspunkt.

Regionplanen som riktningsvisare

Det primära syftet av en aktualisering av Regionplanen bör vara att ge en samlad bild av Skånes utvecklingspotential fram till 2040 och agera som en kompass för det arbete som bedrivs av regionens kommuner. Planen bör fokusera på de frågor som kommuner inte kan lösa på egen hand, utan som måste hanteras i ett mellankommunalt eller regionalt sammanhang. Om planen renodlas i detta syfte bedömer miljönämnden att den dessutom kan fungera bättre som en plattform för att kommunicera regionens potential och behov i dialog med regeringen och andra statliga aktörer. Regionplanen skulle tjäna på färre nulägesbeskrivningar och större fokus på framtiden.

Minskade utsläpp för att nå Parisavtalet

Transportsektorn står för en stor del av Skånes växthusgasutsläpp. Regionplanen behöver tydligt peka ut behoven för klimatsmart kollektivtrafik, till exempel genom etablering av Öresundsmetron eller utbyggnad av fyra spår mellan Lund och Hässleholm. Vidare saknar Regionplanen analys och strategier för utbyggnad av laddinfrastruktur och tankstationer för fossilfria bränslen längs med europavägarna i regionen. Detta är ett regionalt, nationellt och internationellt intresse som kräver samordning. Möjligheten till publik laddning måste finnas med ett visst intervall längs med europavägarna oavsett kommun-, läns- och statsgränser.

Regionplanen nämner behovet av ökad elproduktion och överföringskapacitet samt potentialen att producera förnybar energi i Skåne. Dessa texter, som återfinns både under planeringsförutsättningar, fördjupningar samt utblicken är vaga och enbart visionära i sin karaktär. Exempel av mellankommunal relevans är nödvändiga förstärkningar i region- och stamnätet eller det prognostiserade effektbehovet till 2040 som tydliggör var i Skåne effektbrist kan uppstå samt behovet av åtgärder för att minska risken för effektbrist.

Ökad resiliens för ett förändrat klimat

Den nuvarande regionplanen beskriver att det är av vikt att klimatanpassa bebyggelse. Miljönämnden anser dock att det saknas ett regionalt och mellankommunalt perspektiv

på frågan. Det kan exempelvis handla om vilken syn på klimatrelaterade risker som Region Skåne utgår ifrån, hur samordning av skydd mellan kommuner kan hanteras och vilka värden som är särskilt viktiga att bevara ur ett regionalt perspektiv. Vidare finns det behov av att kunna fortsätta utveckla befintliga orter samt lyfta behovet av ett statligt ansvar i frågan.

Stärka gröna och blå korridorer

Miljönämnden anser att Regionplanens fördjupning inom det tematiska området Grönstruktur behöver bli mer kraftfull. Inte minst den kommunala skötseln av vattendrag för ökad biologisk mångfald och minskat utsläpp av föroreningar behöver ske i samsyn bortom kommungränser. Miljönämnden ser ett behov av ökat stöd från regionplanen för att möta utmaningar såsom vattenkvalitet och uppströmsarbete genom kommunöverskridande arbete med vattenavrinningsområdena.

Ordförande Sofia Hedén

Nämndsekreterare Douglas Truedsson